

Handläggare
Fredrik Ekroth
Telefon: 0850809307

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
2021-09-30

Remiss av motion om återtagande av stadens beslutsrätt om markanvändning inom Nationalstadsparken

Remiss från Kommunstyrelsen KS 2021/331.

Förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från bland annat Östermalms stadsdelsnämnd med anledning av ”Motion av Peter Wallmark (SD) om återtagande av stadens beslutsrätt om markanvändning inom Nationalstadsparken”.

Wallmark framhåller att trycket på nybyggnation i Stockholm har ökat sedan Nationalstadsparken bildades och att innerstaden riskerar att överexploateras med försämrade kvaliteter för allmänheten som följd.

Han menar därför att ny mark behöver tas i anspråk men att huvuddelen av den oexploaterade centralt belägna marken ingår i Nationalstadsparken. Motionären föreslår därför att Kommunfullmäktige ska inleda en diskussion på riksnivå om att omarbeta Nationalstadsparkens lagskydd så att Stockholms stad får beslutsrätt gällande byggnation inom stadens mark.

Huvuddelen av den centralt belägna marken inom Nationalstadsparken ägs av Statens Fastighetsverk och förvaltas av Kungliga Djurgårdsförvaltningen. En lagändring skulle därför få en liten inverkan på Stockholms stads möjlighet till ny exploatering.

Nationalstadsparken har ett högt värde för både allmänheten, naturen och djurlivet. Förvaltningen anser därför att det är viktigt att parkens skydd består för att motverka att parken fragmentiseras.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från bland annat Östermalms stadsdelsnämnd med anledning av ”Motion av Peter Wallmark (SD) om återtagande av stadens beslutsrätt om markanvändning inom Nationalstadsparken”. Ytrandet ska vara Kommunstyrelsen tillhanda senast den 30 september 2021. Övriga remissinstanser är stadsledningskontoret, stadsbyggnadsnämnden och exploateringskontoret.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av parkmiljöavdelningen norra innerstaden i samråd med exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret.

Ärendet

I den inkomna motionen uttrycks att lagen om Nationalstadsparken tillkom i en annan ekonomisk, politisk och befolkningsmässig verklighet än dagens där trycket på nya bostäder är högre. Wallmark anser att Stockholms innerstad hotas av överexploatering och exploatering som har negativ inverkan på stadsmiljön. Han föreslår därför att staden istället bör erbjuda byggaktörer möjligheten att exploatera sammanhållen obebyggd mark i anslutning till innerstaden. Enligt Wallmark finns denna typ av mark främst inom Nationalstadsparken.

Han menar vidare att tilläggen till innerstaden på de ytmässigt begränsade kvarvarande industriområdena blir mycket dyra till följd av marksanering och ny infrastruktur. Ny byggnation i stadens förorter beskrivs som mindre attraktiv och kan leda till segregation, transportberoende samt ett ineffektivt och dyrt kollektivtrafiksystem enligt motionären.

Wallmark pekar ut ett område inom Nationalstadsparken, Idrottsparken väster om Lidingövägen, vilket delvis utgörs av Storängsbotten och Stadion. Enligt motionären skulle området kunna utvecklas till en sammanhållen och attraktiv tät stadsväv med breda boulevarder och parker. Där skulle staden kunna få ett väl beläget större stadsutvecklingsområde med hög attraktivitet och låga exploateringskostnader då marken inte är förorenad. Samt med lågt bilberoende och låga infrastrukturkostnader.

I motionen föreslås att staden ska inleda en dialog med lämpliga politiska företrädare på riksnivå för beslut om en revidering och omarbetning av lagen om Nationalstadsparken. Målen för samtalen ska vara att den mark i Nationalstadsparken som ligger inom Stockholms stads gränser ska hanteras av Stockholms stads beslutfattare.

Synpunkter och förslag

Nationalstadsparken skyddas enligt miljöbalken kap. 4 §7 (1998:808). Skyddet syftar till att i ett långsiktigt perspektiv hindra en fortlöpande exploatering och fragmentisering av det historiska landskapet. Lagen ger områdets samlade natur- och kulturvärden ett långsiktigt grundskydd.

Stadsdelsförvaltningen är positiv till att främja byggandet av fler bostäder i innerstaden men instämmer med motionären om att det finns risk att stadsmiljöns kvalitet minskar om förtätningen i alltför stor utsträckning sker på det offentliga rummets och övriga friytors bekostnad.

Marken inom området som pekas ut i motionen ägs, med undantag av Stadion, av Statens Fastighetsverk och förvaltas till största del av Kungliga Djurgårdsförvaltningen. Där råder Kungens enskilda dispositionsrätt enligt avtal mellan riksdagen och Kungen från 1809, som ger Kungen särskilt stor makt i bland annat den del av nationalstadsparken som pekas ut i motionen.

Vid Storängsbotten pågår detaljplaneläggning där möjligheten till en idrottspark ska prövas. Stadsbyggnadsnämnden fattade beslut om start-PM 2020-11-12.

Området ligger samtidigt i direkt anslutning till den utpekade känsliga och viktiga ekologiska spridningskorridor som löper genom Gärdesbebyggelsen där förvaltningen utfört gröna förbättringsåtgärder med investeringsstöd från Länsstyrelsen. Förvaltningen bedömer att en tät bebyggelse där skulle försämra förutsättningarna för spridningskorridoren.

Förvaltningen ser svårigheter i att inskränka den lagstiftning som finns gällande Nationalstadsparken eftersom parken utgör ett riksintresse med både nationellt och lokalt viktiga värden och kvaliteter. Då huvuddelen av marken inom Nationalstadsparken inte heller ägs av Stockholms stad skulle en lagändring få ringa effekt för stadsutvecklingen.

Nationalstadsparken har ett högt värde för både allmänheten, naturen och djurlivet. Förvaltningen anser att det är viktigt att parkens skydd består.

Bilagor

1. Motionen

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Kerstin Andersson, Stadsdelsdirektör	2021-09-06
Therese Rosen, Ansvarig	2021-09-03